Donderdag 20 April 1944 | DAGBLAD | 61ste Jaargang No. 4186

AMIGOE DI CURAÇAO

VOOR BETER GRAVEERWERK ED. H. RAGHUNATH	Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..	Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.	Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.	ED. H. RAGHUNATH Madurostr. 26., tel. 1397 UW JUWELIER

Britse vloot valt Sabang aan.

Internationale Arbeidsconferentie heden geopend.

9000 Ton bommen op Europa geworpen.

Weinig verandering aan het Russisch front

HET LUCHT-OFFENSIEF.

W. W. Hercher seint uit Londen:

De Geallieerde luchtmacht heeft een ongekend offensief geopend binnen de laatste 30 uren met gebruik van meer dan 6000 vliegtuigen, teneinde enkele der meest belangrijke elementen in het defensie-systeem van de nazies in Europa te verwoesten. Waarschijnlijk werd hierbij meer dan 8500 ton bommen geworpen.

In de laatste phase van het offensief dat aan de invasie voorafgaat werden ongeveer 2000 Noordamerikaanse en 1000 Britse zware bommenwerpers uitgezonden naar Duitslands voornaamste doelen: de installaties van de luchtmacht en belangrijke spoorwegcentra waarvan de legers afhankelijk zijn om honderden kilometers van de kustlijn te verdedigen. De rest van de aanvallende luchtvloot bestond uit gevechtsvliegtuigen, middelzware, lichte en gevechtsbommenwerpers.

Een grote strijdmacht van Noordamerikaanse zware bommenwerpers, beschermd door talrijke gevechtsvliegtuigen, baande zich een weg door een betrekkelijk lichte weerstand en bestookte de vliegtuigfabrieken te Kassel en vijf vliegvelden in het Noord-Westen van Duitsland. De Luftwaffe bood slechts een gering verzet in de heldere luchten, doch de Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen dosden de nazie-gelederen nog meer door 16 vijandelijke toestellen neer te schieten. De kanonniers van de bommenwerpers schoten nog 5 naar omlaag. De grote onderneming kostte de Noordamerikanen slechts 5 bommenwerpers en 2 gevechtsvliegtuigen.

De Luftwaffe scheen niet in staat de aanval zelfs maar te beknotten. Sedert de grote aanval begon omstreeks het middaguur van Woensdag door alle Geallieerde luchtstrijdkrachten in Groot Brittannië zijn slechts 41 vliegtuigen verloren gegaan: 19 Noordamerikaanse zware bommenwerpers, 14 Britse bommenwerpers (vooral grote) 5 Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen en 3 Noordamerikaanse Marauders. De prijs voor de onderneming van Donderdag overdag is nog niet bekendgemaakt.

In de nacht van Woensdag vielen meer dan duizend Britse bommenwerpers de spoorweginstallaties te Nois -le-Sec en Jutvisy buiten Parijs, alsook te Rouaan en Tergnier aan, vlak achter de Atlantische Wal. Meer dan 4000 ton bommen werd hierbij geworpen — het grootste gewicht dat ooit bij één nachtelijke onderneming geworpen werd.

Bij deze hoofdaanvallen werden honderden enkelvluchten uitgevoerd door lichtere vliegtuigen van de Noordamerikaanse 9e en Britse 2e tactische luchtmachten. Deze toestellen hamerden op de verspreid liggende doelen langs de bezette kust.

Voor de eerste maal werd bekendgemaakt, dat Havoc A-20 lichte bommenwerpers deelnamen aan de nachtelijke verrichtingen.

Volgens de eerste rapporten heeft de nieuwe grote Noordamerikaanse aanval slechts een licht verzet ondervonden van de Luftwaffe, hoewel het weer over het algemeen goed was en zichtbare bombardementen op de meeste doelen toestond. De terugkerende vliegers zeiden, dat het afweervuur van geringe tot middelmatige hevigheid was boven de meeste doelen. Bij slechts enkele doelen was het afweervuur hevig.

Alle Noordamerikaanse Marauders en Havocs keerden terug van de snelle uitval over het Kanaal naar de militaire doelen in Noord-Frankrijk. De tweemotorige bommenwerpers werden gedekt door Britse en Geallieerde Spitfires. Er werden geen vijandelijke vliegtuigen ontmoet hoewel de formaties geraakten in een ernstig afweervuur boven het doel.

De radio van Parijs zeide te vrezen, dat de aanval van de nacht op de voorsteden van Parijs „zal blijken de bloedigste van de gehele oorlog te zijn geweest en slechts een voorproef is van de dingen die komen gaan". Enkele vierkante kilometers zouden met de grond gelijkgemaakt zijn en de wegen zijn vol vluchtelingen. Philippe en Henriot, Vichy's Minister van Propaganda, beschreef de nachtelijke aanval als „een lange nachtmerrie".

Beaufighters van het Britse Kustcommando vielen drie vijandelijke schepen aan voor de Nederlandse kust. Een ervan werd met de kanonnen beschoten en de andere werden in lichterlaaie gezet.

De Duitsers deden in de nacht van Woensdag een betrekkelijk hevige aanval op het Oosten en Zuid-Oosten van Engeland, het gebied van Londen inbegrepen. Op zijn minst 15 personen werden gedood. (Londen, (AP) 19.4).

BOMBARDEMENTEN OP JAPANSE BASES.

De Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat 42 ton bommen geworpen is op het nader genoemde Japanse posities in de Marshall-groep door Noordamerikaanse bommenwerpers die ergens een grote brand stichtten en op de andere bases kanonstellingen en gebouwen bestookten. De aanval vond plaats op Maandag. Een Noordamerikaanse duikbommenwerper werd tot dalen gedwongen door motor-stoornis en de kanonnier werd gered door een patrouillerende torpedojager. Andere bommenwerpers vervolgden intussen de aanvallen op de Japanse bases, die het vijandelijk bastion Truk in de Carolinen beschermen. De eilanden Ponape en Pakin ten Oosten van Truk werden getroffen alsook Ulul vlak ten Noord-Westen van de voornaamste basis in de Carolinen (Washington, (AP) 19.4).

CHINEZEN SLAAN JAPANNERS TERUG.

Japanse strijdkrachten, die de Gele Rivier overstaken in het overstroomde gebied van Tsjungmow, in het Oosten van de provincie Honan, hebben de Chinese troepen aangevallen na te zijn versterkt. In een hevige slag werden zij evenwel teruggeslagen. Hierbij leden zij belangrijke verliezen, volgens het Chinese communiqué. Met betrekking tot het Birma-front zeide het communiqué, dat de Chinese troepen oprukten naar Lonkin na Asubum op 15 April veroverd te hebben (Tsjungking, (AP) 19.4).

GEEN TIJD VOOR VERNIELING.

Henry Cassidy, die zich met het Rode leger aan het 3e Oekraïne-front bevindt, seint als volgt:

Het Zuidwestelijk deel van de Oekraïne is grotendeels gespaard gebleven voor Duitse vernieling. Dit vernam ik gedurende de reis van een week, welke ik gemaakt heb door het gebied, dat pas door het Rode leger veroverd is.

De terugtrekkende Duitsers, die het Centrale en Noordelijke deel van Rusland in puin legden kregen de kans niet een grote verwoesting aan te richten in de beneden-Oekraïne door de snelheid van het offensief van het Rode leger.

Alexander Semionovitsj Rogov, waarnemend Chef Staf aan dit front, zeide:

„Het is kenmerkend bij dit offensief, dat er betrekkelijk weinig vernield werd. Het Rode leger beweegt zich zo snel voort, dat de Duitsers geen tijd hebben voor een systematische brandstichting".

Voordat de Russen de Dnjepr bereikten — zeide Rogov — hoopten de Duitsers die rivierlinie te kunnen houden en daarom verwoestten zij het gehele gebied ten Oosten ervan om een niemandsland te maken en het oprukkende Rode leger elke plaatselijke hulp te ontnemen. „Dat is niet meer zo. Hier liepen de Duitsers om hun leven". Wat de stad Odessa betreft, deze heeft enorm geleden onder Roemeense en tenslotte Duitse bezetting. Ongeveer 80.000 van haar inwoners werden gedood — de meesten zijn Joden. Maar vandaag heeft de stad een atmospheer als Parijs op 14 Juli. De mensen wandelen langs vreedzame zonnige avenues en zijn in feeststemming. (Met het Rode leger aan het 3e Oekraïne-front, (AP) ,19.4).

MIJNEN IN DE DONAU.

Noland Norgaard seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels:

De grote Donau-waterweg — Duitslands voornaamste scheepvaartroute in Zuid-Oost Europa — is bestrooid met mijnen door de Geallieerde bommenwerpers over een afstand van 500 kilometer van Boedapest tot Boekarest, waardoor het vijandelijke verkeer is lamgelegd. De rivier werd omgezet in een massa vlammen en een dodenval voor het rivierverkeer toen Liberators van de Koninklijke Canadese luchtmacht een tanker beschoten en deden ontploffen zodat de brandende olie en gasoline zich verspreidden tussen tenminste 30 andere vaartuigen. Dit incident vond plaats bij het leggen van mijnen gedurende de laatste nachten door Wellingtons en Liberators van de Raf (Geallieerd Hoofdkwartier te Napels, (AP) 19.4).

Elihu D. Stone over het Zionisme.

De internationaal erkende rechten van Israël op Palestina.

De Joodse bijdrage aan de strijd tegen Hitler.

Dat er geen sprake kan zijn van discussies over een Joods land maar dat Palestina het gebied is, dat rechtens door de Joden wordt bezeten, is de hoofdinhoud van hetgeen Elihu D. Stone, advocaat te Boston in de Staat Massachusetts (V.S.) op het ogenblik op Aruba en Curaçao komt mededelen. De Heer Stone is eergisteren voor een tiendaags verblijf op Curaçao aangekomen, waar wij gelegenheid hadden hem door Rabbijn I. Jesurun Cardozo te worden voorgesteld.

De Heer Stone komt namens zijn organisatie en de Rabbijn was zo vriendelijk hem te introduceren. De Heer Stone is evenwel niet op uitnodiging van Rabbijn Cardozo hier.

De Heer Stone is in bestuursfunctie aan een groot aantal Joodse instellingen in de Verenigde Staten verbonden en een diep overtuigd en idealistisch Zionist. Godsdienstig gesproken is de Heer Stone conservatief, een nuancering tussen orthodox en liberaal, die alleen in Noord-Amerika wordt gevonden. De Heer Stone heeft Palestina enkele malen bezocht en wordt algemeen erkend als een der grote persoonlijkheden in de Zionistische beweging, welke beoogt de stichting van een Joods nationaal Tehuis, dit is een Joodse Staat in Palestina. „Er is geen sprake van", aldus Stone, „dat zulk een staat ergens anders gedacht kan worden dan in Palestina, gelijk trouwens door de mogendheden is erkend geworden. De Balfour-verklaring van 1917 beloofde Palestina aan de Joden. Turkije heeft de Joodse rechten op Palestina erkend. De Verenigde Staten, geen lid van de Volkenbond, hebben zulks in 1924 in een afzonderlijk verdrag met Engeland gedaan, nadat het Congres het bij wet erkend had.

De Volkenbond gaf Palestina als mandaatgebied aan Engeland, waarbij Engeland verplicht werd de inwijking der Joden te vergemakkelijken, het land hiertoe in te richten enz.

In 20 jaren tijds, aldus de Heer Stone, is de Joodse bevolking van Palestina gestegen van 40 à 50.000 tot ongeveer 600.000, zonder dat daarbij één Arabier van zijn have verwijderd behoefde te worden. Na de oorlog zullen wij ongeveer één millioen dakloze Joden moeten herbergen, zeide Stone, wat is er meer vanzelfsprekend dan hen naar Palestina te sturen, waar zij rechtens, op grond van internationaal erkende verdragen moeten worden toegelaten. Ik ben thans hier, evenals op Jamaica en in Panama, om fondsen ter voorbereiding hiervan te vormen.

Men kan rekenen, dat afgezien van directe oorlogsslachtoffers, ongeveer 3 à 4 millioen Joden door Hitler vermoord zijn. „Jood zijn betekent voor Hitlers bende een doodvonnis bij zich te dragen." De Joden zullen alles doen deze hun aangedane smaad te straffen. De Joodse bijdrage aan de oorlogvoering is enorm. Onder de bepalingen van het Mandaat kan er geen dienstplicht in Palestine ingevoerd worden, maar 40.000 Joden hebben zich als vrijwilligers aangemeld. In Montgomery's leger strijden Joodse soldaten. Joden die in de Zeiss-fabrieken werkten en als gevolg van het Hitler-regiem moesten vluchten, werden van alles beroofd, behalve van hun verstand en hiermede gewapend stichtten zij in Palestina nieuwe fabrieken voor optische instrumenten, die overal ter wereld aan de Geallieerden geleverd worden.

Voedsel wordt en masse in Palestina geteeld en aan de Geallieerden geleverd, hetgeen vooral toen Rommel vlak bij Alexandrië was, grote voordelen heeft opgeleverd, omdat de lange reis om Kaap de Goede Hoop werd bespaard.

— Hoe is de verhouding tot de Arabieren? vroegen wij.

De Heer Stone zeide hoe Emir Feisal, leider der Arabieren, eens aan Dr. Weizmann, den groten Zionistenleider, verklaard had, in deze beweging een zegen voor het Semietische ras te zien. Stone wees er vervolgens op, hoe de Arabieren materieel-technisch gesproken Palestina hadden laten braak liggen.

De Joodse inwijkelingen hebben daarentegen grote en mooie landbouwkolonies gesticht. Het Dal Jisrael, eenzaam, triest en verlaten, werd herschapen in een vruchtbare akker. Van de Dode Zee hebben de Joden een levende Zee gemaakt.

— Wat denkt u van de Joodse godsdienst en het Zionisme?

„Ik ben overtuigd, dat het geloof mede een grote rol speelt in dezen.

De Heer Stone deelde hierop mede, dat zeker de meerderheid der thans levende Joden orthodox genoemd moet worden, ook al houden zij de oude rituele voorschriften niet meer (volgens de in Nederland gangbare opvattingen zijn dezulken niet orthodox; in Noord-Amerika zijn de zg. conservatieven waarover hierboven sprake was en waartoe Stone behoort, orthodox, d.w.z. dat zij een persoonlijken God geloven, schepper van hemel en aarde).

De toekomst, aldus besloot de Heer Stone zijn buitengewoon interessante voordracht, de toekomst der kleine natiën is nauwste verbonden met de toekomst van Palestina. Zeer terecht wees de Heer Stone erop, dat de kleine natiën geen grote gewapende macht vertegenwoordigen, maar een grote zedelijke macht, die in invloed ver boven die der andere grote machten uitgaat. De banden tussen Nederland en de Zionistische beweging zijn daarom des te sterker, zeide de Heer Stone. Ook de Nederlandse ambassadeur te Washington, Dr. Alexander Loudon, heeft zulks nog dezer dagen gezegd, toen hij wees op het feit, dat de erkenning van de internationale verdragen, die Palestina's bestemming als Joods nationaal tehuis waarborgen, een zaak van groot belang is.

Tenslotte werd den Heer Stone nog gevraagd, hoe hij de toekomstige regeringsvorm van Palestina als Joodse staat dacht, monarchaal of republikeins. Zonder aarzelen zeide Stone, dat deze zeker republikeins zou zijn. Ook wees de spreker erop, hoe het Palestijnse gouvernement er voor zou waken, dat aan minderheden, de Arabieren bijvoorbeeld, volledige rechten van vrije oefening van de godsdienst en andere democratische rechten zouden worden gewaarborgd. Ook zouden de plaatsen, die voor de Christenen heilig zijn, steeds in ongerepte staat voor de Christenen toegankelijk blijven.

De mededelingen, die de Heer Stone ons verstrekte ,zijn wel zodanig, dat wij menen iedereen, ook niet-Joden, op te moeten wekken de lezingen, die hij in het openbaar en bij enkele particulieren zal houden, te gaan bijwonen. Ook al zou men misschien zelf geen Zionist zijn, het is van belang van deze belangrijke wereldbeweging op de hoogte te zijn. Per advertentie zullen de lezingen worden aangekondigd.

Het nieuws van vandaag.

Een machtige Geallieerde vloot, bestaande uit vliegdekschepen, slagschepen, kruisers, torpedojagers en duikboten heeft Woensdagmorgen een aanval gedaan op Sabang, de belangrijke haven aan het Noordelijk einde van Sumatra (Nederlands Oost Indië). Het vliegveld van Sabang en ook dat van Lhonga op het vasteland van Sumatra werden bestookt door de marine-vliegtuigen, terwijl Sabang onder vuur genomen werd door de oorlogsschepen. Deze aanval komt juist vier dagen na dat Admiraal Mountbatten zijn Hoofdkwartier heeft overgeplaatst naar Kandy op het eiland Ceylon. Men vraagt zich af of dit misschien het begin betekent van grote Geallieerde ondernemingen in dit krijgsgebied. De vloot stond onder bevel van den Britsen Admiraal Sir James Somerville.

In Birma en Brits Indië wordt de slag intussen voortgezet onder moeilijke terreinen weersomstandigheden. Bij Kohima in Brits Indië zijn de Geallieerde troepen versterkt en de Japanners worden langzaam teruggeslagen. Zij lijden hierbij grote verliezen. In de Stille Oceaan duren de bombardementen op de vijandelijke bases voort: bommen vielen op Woleai, Satawan, Popape.

Het lucht-offensief boven Europa is gedurende het laatste etmaal weer geluwd na de ongekende onderneming waarbij meer dan 6000 vliegtuigen ongeveer 9000 ton bommen wierpen op de vesting van Hitler (die vandaag 55 jaar oud is).

In Zuid- en Zuid Oost Europa belette het weer gisteren de luchtoperaties, doch naar het schijnt hebben de Geallieerde bommenwerpers weer een aanval gedaan op de rangeerterreinen van Plovdiv in Bulgarije.

De Russische vliegers namen de Duitse basis Lwów onder handen en stichtten er grote branden onder de treinen en opslagplaatsen. Aan het Russisch front zelf vonden niet veel veranderingen plaats. Ten Oosten van Stanislawow in de Zuidoostelijke hoek van het oude Polen doen de Duitsers verwoede tegenaanvallen zonder veel succes, maar overigens maakt het Russisch communiqué slechts melding van het versterken der bruggehoofden over de Dnjester. De strijd om Sebastopol schijnt steeds meer het karakter van een beleg aan te nemen wat niet te verwonderen is gezien de natuurlijke hindernissen die de Duitsers goed weten uit te buiten.

In Philadelphia woonden de Heren Vromans en Lim Apo hedenmorgen de opening bij van de Internationale Arbeidsconferentie, welke drie weken zal duren.

De komende Nationale verkiezing in de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

De Militairen voor President Roosevelt.

De strijd van het Congres tegen den President.

Van der Aneta-briefschrijver te Washington.

Op het politieke toneel in de Verenigde Staten treden bij de vóór-verkiezingen drie feiten naar voren, die alle in een conservatieve richting wijzen. Onlangs gehouden plaatselijke verkiezingen laten in het aantal uitgebrachte stemmen voor de republikeinse partij (anti-regering) een stijging zien; in de oppositie tegen President Roosevelt heeft het Noordamerikaanse Congres, voor zoverre het vitale binnenlandse vraagstukken betreft, een forser standpunt ingenomen dan ooit tevoren; de President zelf heeft de wens te kennen gegeven het Congres gunstig te stemmen en voortdurende tweedracht te vermijden door behoedende politiek en benoemingen waar die mogelijk zijn.

In militaire zaken is Noord-Amerika één.

Onnodig te zeggen, dat geen van deze stromingen een doeltreffende voortzetting van de oorlog belemmeren. In militaire zaken is Noord-Amerika verenigd.

(1) In de verkiezingen, waarvan boven sprake is, koos de gewoonlijk democratische staat Kentucky een republikeinsen gouverneur; kiezers in Colorado kozen een republikeins congreslid ter vervanging van een democraat; in een district van New York stad, dat normaal als sterk democratisch geldt, had men, op een paar honderd stemmen na, bijna een republikein gekozen.

Deze resultaten zijn gedeeltelijk te verklaren door het betrekkelijk kleine aantal stemmen, dat in niet-presidentiële verkiezingen wordt uitgebracht. Zij zijn geen voorspelling van wat er in November gaat gebeuren. Maar onder diegenen die hun stem hebben uitgebracht ziet men een onmiskenbare stroming tegen de Regering.

De invloed der kleurlingen op de verkiezingen.

In de verkiezingen in Kentucky en New York bij voorbeeld, ging een meerderheid van stemmen van de neger-bevolking klaarblijkelijk naar de republikeinen. Alhoewel President Roosevelt vermoedelijk meer heeft gedaan om het lot van de negers in de Verenigde Staten te verbeteren dan welke President ook sinds Lincoln, ergeren de negers zich aan de streng gehandhaafde afscheiding in het leger en aan het gebrek aan gelegenheid om in de oorlogs-industrie vooruit te komen. Enige leiders in negerkringen spreken zich zelfs uit voor de verkiezing van een republikein als President, teneinde de invloed van de Zuidelijke democraten, die als een rem werkten op het liberale streven van de regering te verminderen.

Hoewel de negers niet talrijk zijn — zij vormen slechts 10% van de bevolking, terwijl zij aan stemmen zelfs nog een kleiner percentage hebben — zijn zij als groep belangrijk genoeg om bij de verkiezingen in de Noordelijke steden en in de staten tussen Noord en Zuid — waar zij vrijelijk kunnen stemmen en en groot aantal stemmen uitbrengen — invloed te laten gelden. En de negers zijn niet de enige groep, die kras zal reageren op de opeenstapeling van kleinere geprikkeldheden en door de oorlog ontstaan ongerief.

De invloed van de oorlog op de verkiezingen.

Deze conservatieve stroming onder de Noordamerikaanse kiezers is meer opvallend wanneer zij vergeleken wordt met de over het algemeen naar links gerichte stroming, zoals Engeland, Canada en Australië in kortgeleden gehouden verkiezingen laten zien. Daar waren echter conservatieve regeringen aan het bewind toen de oorlog uitbrak, terwijl in de Verenigde Staten de liberalen de overhand hadden. In beide gevallen is er, onder de toestand van oorlog, een lichte achteruitgang te constateren voor wat betreft de ondersteuning van de partij die aan de macht is.

(2) De oppositie vanwege het congres tegen de regering van President Roosevelt heeft in de afgelopen weken op drie verschillende vraagstukken uitgesproken tot gevolg gehad: het subsidie-programma, de belasting-wet en de controversie wat betreft de federale stemmen van de soldaten.

Subsidiëring van de voedselproductie.

Wat het eerste vraagstuk aangaat, nam het Congres een wetsontwerp aan dat een einde zou maken aan de subsidiëring van voedsel-producenten, een stap die ondersteund werd door het machtige landbouw-bloc (dat ongecontroleerde prijzen voorstaat). De regering betoogde, dat dit de kosten van levensonderhoud met 10% omhoog zou brengen waardoor men inflatie in hand zou werken.

De President sprak zijn veto over de maatregel uit en het Congres was niet in staat om de twee-derde meerderheid, nodig om het veto ongeldig te verklaren, bijeen te brengen.

Een nederlaag van Roosevelt in het Congres.

De regering had tien milliard dollar nieuwe belastingen voor dit jaar gevraagd teneinde de oorlog te financieren en inflatie te vermijden. Het Congres nam een wet aan die niet veel meer dan 2 milliard inwilligde. De President maakte wederom gebruik van zijn recht tot veto, met een sterk gestelde boodschap waarin hij de maatregel „lenîging niet voor de mensen die het nodig hebben maar voor de hebzuchtigen" noemde vanwege de vele concessies aan de druk gegeven door handelsgroepen. Nu

kwamen de leiders in het Congres openlijk in opstand en namen in het Huis van Afgevaardigden, met voorbijgaan van het veto van den President, met een meerderheid van drie tegen een (en met vijf tegen een in de senaat) de wet aan.

Het tijdelijk aftreden van Senator Barkley.

De belangrijkheid van het sensationele maar tijdelijke aftreden van Senator Alben Barkley, als leider van de meerderheid in de Noordamerikaanse senaat, werd sterk overdreven. Daar hij van Kentucky afkomstig is, wordt er verondersteld dat hij nogal begaan was over de republikeinse sterkte in zijn staat in verband met de November-verkiezingen en deze gelegenheid te baat nam om zijn onafhankelijkheid van de regering te verklaren teneinde de partij-loze kiezers in zijn staat tevreden te stellen. Twee dingen waren in de Barkley-affaire opvallend — President Roosevelt vernederde zich door Barkley te vragen als leider van de meerderheid aan te blijven; en Barkley bevindt zich nu in de positie dat hij de senaat in het Witte Huis vertegenwoordigt en niet het Witte Huis in de senaat, zoals voordien.

Congres tegen Roosevelt.

De hele opstand kan als een climax gezien worden van een groeiende wraakzucht van het Congres tegenover de houding van den President om van decreten en van het recht van veto gebruik te maken tot het uitvoeren en beschermen van zijn oorlogsprogramma in plaats van het Congres te raadplegen om zodoende een maximum aan legislatieve medewerking te verkrijgen.

Het stemmen der soldaten.

Het vraagstuk van het stemmen door de soldaten laat ons duidelijk zien hoe het Congres tegenover den President staat. Allen verklaarden zich voor het vrijelijk stemmen van militairen. President Roosevelt bracht naar voren, dat de vroegere ervaring laat zien, dat elk mechanisme behalve een eenvoudig federaal stem-biljet „fraude" zou betekenen, daar alleen dit aan alle Noordamerikanen, die zich overzee bevinden, de kans zou geven hun stem uit te brengen. Niettemin besloot het Congres tot een omslachtig arrangement dat het van weinig waarde kan geacht worden, en dat, behalve onder biezonder buitengewone omstandigheden, de regeling aan de staten zelf overlaat.

Dit was het resultaat van een politiek gemaks-huwelijk tussen twee groepen: de Zuidelijke democraten, die vrezen dat de opheffing (voor soldaten) van de stem-belasting, zoals voorgesteld in het oorspronkelijke federale wetsontwerp, een precedent zou scheppen voor soortgelijke actie in de acht Zuidelijke staten, die deze belasting gebruiken als een middel om het stemrecht te beperken; en de republikeinen, waarvan er enige onomwonden toegeven bevreesd te zijn, dat de meeste militairen voor President Roosevelt zouden stemmen (zoals zij ook inderdaad zouden doen, hetgeen te concluderen is uit een onderzoek door journalisten op het oorlogsterrein ingesteld).

Indien President Roosevelt zijn veto over het nú wetsontwerp zou uitspreken en een federaal stem-biljet voor militairen, die zich in het buitenland bevinden, zou vragen, dan zouden bijna al degenen, die in militaire dienst zijn en het merendeel van de burger-bevolking hem steunen; maar hij zal een nieuw bitter gevecht met het Congres bespoedigen. Zelfs echter indien het Congres zijn zin zou krijgen is het waarschijnlijk dat verscheidene millioenen stemmen door militairen zullen worden uitgebracht, want de strijd in het Congres noopt de staten hun methode van stemmen te vereenvoudigen of zich na de oorlog aan de wraak van de oudstrijders bloot te stellen.

De kansen van Roosevelt.

Wanneer wij nader bij de verkiezingen komen, zal de verdeeldheid onder de democraten verflauwen. Want de democratische Congresleden, die er een andere mening op na houden, weten dat Roosevelt nog steeds populair is en dat hij inderdaad hun enige kans is om de nationale verkiezing te winnen. Een in het midden van Februari door het tijdschrift „Fortune" gehouden schriftelijke stemming ten aanzien van de publieke opinie toont aan, dat, indien de oorlog in Europa en Azië nog steeds niet voorbij is, 58% van het volk Roosevelt denkt te zullen stemmen tegenover 30% die de voorkeur aan „den besten man die je je onder de republikeinen kunt indenken" zal geven. Indien de oorlog in Europa wel maar in Azië niet voorbij is, is de Roosevelt — meerderheid toch nog 54 tegen 35%. (Het restant was besluiteloos).

(3) President Roosevelt zelf heeft een sterke conservatieve tendens in verschillende van zijn recente maatregelen; opvallend was zijn bereidwillige aanvaarding van het Baruch-Hancock plan voor reconversie van de oorlogsindustrie, hetwelk er biezondere nadruk op legt „de regering uit zaken te krijgen" zodra de wapenstilstand is getekend. De President heeft Will Glayton, een rijken katoenhandelaar en vroegeren helper van de anti-Roosevelt American Liberty League, belast met het afvoeren van oorlogs-industrieën en goederen waarvan de regering eigenaar is, ter waarde van 15 milliard dollars of meer.

Ontmoediging der Liberalen.

Deze en andere ontwikkelingen hebben de liberalen in Washington diep ontmoedigd. Het is nog steeds zeer waarschijnlijk, dat Roosevelt zal worden herkozen, maar er schijnt weinig kans te bestaan, dat hij het Congres bij beslissende vraagstukken zal blijven controleren of een sterk vooruitstrevend leiderschap zal kunnen demonstreren ten aanzien van economische zaken. De stroming gaat naar rechts, hoe het resultaat van de verkiezingen ook moge zijn.

I. F. Stone, een oude en trouwe „new dealer", ging kortgeleden zover, in „the Nation" te verklaren: „dit land zal voortaan de citadel van wereld-reactie zijn, tot tegenspoed het volk wakker maakt en wederom tot een vooruitstrevend optreden aanzet".

Deze waardebepaling van de toestand is al te pessimistisch, maar het laat wel duidelijk de stemming van de liberalen zien, die het getij tegen zich zien keren. Een dergelijk inzicht zou gerechtigd kunnen zijn met uitzondering van twee dingen:

Het klaarblijkelijke voornemen van den President om „tot het volk te gaan voor zoverre het vraagstukken als prijscontrole, belastingen en het stemmen door de militairen betreft; en het gewoonlijk gezonde verstand van den Noordamerikaansen kiezer, dat zich aangaande de grootste vraagstukken gewoonlijk in nationale verkiezingen openbaart.

Ons Koninkrijk.

DE TWEEDUIZENDSTE VLUCHT.

Een der vliegtuigen van de K.L.M. is Dinsdag jl. te Londen aangekomen, na de 2000e vlucht Londen — Lissabon vv. Deze vluchten werden alle in de oorlog — en ongewapend — afgelegd. Met ongeveer zes toestellen heeft de K.L.M. 11.000 passagiers overgebracht, waaronder zowel staatslieden als vluchtelingen. Slechts één ongeluk heeft zich in al die tijd voorgedaan, toen een Duits vliegtuig een der ongewapende K.L.M.-toestellen neerschoot boven de Atlantische Oceaan. Van de oorspronkelijke zes toestellen, die uit Nederland werden gered, zijn er slechts twee over, maar nieuwe toestellen werden door Noord-Amerika geleverd (Aneta).

OM DE RUSSEN TEGEN TE HOUDEN.

De Duitsers hebben uit Nederland, Denemarken en Frankrijk troepen weggetrokken om de Russen te bestrijden, aldus een Reuterbericht. De radio-commentator Ermasjov van Moskou verklaarde, dat men weet, dat deze versterkingen reeds aan het Russische front zijn aangekomen, maar dat Hitler door aldus te handelen alleen dit resultaat heeft bereikt, dat de nederlaag in het Westen dreigender geworden is.

UITWIJKING VAN 300.000 NEDERLANDERS.

De „Telegraaf" schrijft, dat de ontruiming van alle eilanden aan de mondingen van Rijn, Maas en Schelde voltooid is. Deze eilanden hadden een totale bevolking van 300.000 zielen. De geëvacueerden waren eerst ondergebracht in Rotterdam en in de streek langs de spoorlijn Amsterdam, Gouda, Dordrecht, Breda, maar worden nu — uitgezonderd degenen, die een bestaan in Rotterdam hebben gevonden naar verder in het land gelegen plaatsen — vooral in de provincie Utrecht ondergebracht.

MEVROUW VISSER OVERLEDEN.

Mevrouw Cornelia Visser, geboren Wertheim, weduwe van Dr. Lodewijk Ernst Visser, gewezen President van het Hoger Gerecht is in het Concentratiekamp van Westerbork in de ouderdom van 70 jaar overleden. Dr. Visser werd door de Duitsers in 1940 gedwongen ontslag te nemen en stierf 24 Februari 1942. Zijn zoon Ernst Lodewijk Visser is door de Duitsers enige tijd geleden doodgeschoten (Aneta).

N.S.B. ZAL ZICH VERZETTEN.

Duizenden Nederlanders zijn reeds door de N.S.B. op lijsten geplaatst om als gijzelaars gevangen genomen te worden, zodra een inval in Europa plaats heeft. De „Vrije Nieuwscentrale" schrijft, dat de Duitsers proclamaties hebben gereed liggen om in 300 grote steden in Nederland te worden aangeplakt en waarbij de bevolking bevel krijgt zich op het platteland terug te trekken 24 uren nadat de Geallieerden voet aan wal zetten; het blad wijst er op dat men geen gevolg moet geven aan deze proclamatie. De Gestapo heeft bevel gekregen om de strijd aan te binden met de sluikbladen en andere illegale activiteiten en het blad waarschuwt de Nederlanders dan ook om de grootste voorzichtigheid te betrachten.

25 ONDERWIJZERS GEVANGEN GENOMEN.

25 Onderwijzers zijn in Groningen als gijzelaars gevangen genomen nadat de N.S.B.-school-inspecteur Klaus Prenger en zijn vrouw door vaderlanders werden doodgeschoten. De aanhoudingen hadden plaats op bevel van Rauter, die tevergeefs 10.000 gulden had uitgeloofd voor de aanhouding der twee schuldigen (Aneta).

ONTSNAPT.

Vier Nederlanders zijn ontsnapt met een boot, die de dienst tussen Duitsland en Noorwegen onderhoudt en zijn in Zweden aan wal gekomen; de Nederlanders verrichtten arbeid aan de boot, die berekend is op een vervoer van 250 tot 300 man en — het werken voor de Duitsers moe — zijn zij er mede gevlucht. Alle vier zijn geïnterneerd (Aneta).

VOEDSEL NAAR DE BEZETTE LANDEN.

Door het Noordamerikaanse Huis van Volksvertegenwoordigers werd Maandag een resolutie aangenomen om de Administratie aan te zetten voedsel te zenden naar de uitgehongerde bevolking van de bezette landen. Gevraagd werd aan Cordell Hull een plan uit te werken in de aard van dat waarmede Hellas hulp is geboden. Ook de Senaat heeft een dergelijke resolutie aangenomen (Aneta).

DE EERSTE BANDIETEN ZIJN DE DUITSERS.

Onder de titel „Er zijn bandieten en bandieten" schrijf het sluikblad „Clarté", orgaan van de Brusselse Federatie der communistische partij, het volgende:

„De genazificeerde pers houdt niet op, gewag te maken van door schurken gepleegde rooftochten, die dikwijls afschuwelijk zijn, en die door deze pers natuurlijk bestempeld worden als terroristische daden welke aan de communisten en aan zogezegde vaderlanders worden toegeschreven. Wij veroordelen deze rooftochten op besliste wijze; men vindt de daders van deze rooftochten niet in de rangen der vaderlanders.

Het lijkt nochtans nuttig te doen opmerken dat men er niet zal toe komen het roven te verhinderen door de politie-macht en de Rijkswacht te versterken.

De bron van het kwaad ligt in de steeds groeiende ellende, gevolg van de nazistische verdrukking en van de nazistische plundering. De ware verantwoordelijken voor deze daden, de eerste, de echte bandieten, zijn de Duitsers. Geven zij trouwens het voorbeeld niet, zij die, samen met de rexisten, onder meer de inbeslagneming en de verkoop der Joodse goederen organiseren? En, zijn zij zelf de grote oorzaak niet van dergelijke daden, door te trachten de bevolking op te hitsen tegen hen die zij „de slechte boeren" en „de profiteurs" noemen, dit andere middel dat gebruikt wordt om de Belgen te verdelen en hun aandacht af te leiden van den grootsten „profiteur": den overweldiger)".

Het sluikblad publiceert vervolgens de namen van collaborateurs van den vijand die deelgenomen hebben aan gewapenderhand uitgevoerde bandietenstreken.

DUITSE MUIZEN DOODGESCHOTEN.

Vijf leden van het Duitse Vrijwillige Vrouwencorps, de zg. Grijze Muizen, zijn te Wageningen door Duitse militairen doodgeschoten omdat zij defaitistische geruchten hadden verspreid

UIT HUN SCHUILPLAATSEN GELOKT.

Een aantal Nederlandse Joden is door de Gestapo in Nederland gevangen genomen, nadat zij met succes ondergedoken waren, maar zich uit hun schuilhoeken lieten lokken door nazie-voorspiegelingen als zouden zij in Noord-Amerika uitgewisseld worden tegen Duitse gevangenen. Bovendien had men hen wijsgemaakt, dat zij bij aankomst in Noord-Amerika 1000 dollar zouden ontvangen om een nieuw leven te beginnen (Aneta).

BUITENLANDSE ARBEIDERS.

In de komende maanden zullen weer 250.000 Nederlandse arbeiders naar Duitsland worden gevoerd, volgens een blad, dat de ronde doet onder de Nederlandse arbeiders in Duitsland.

Men schat, dat er 4 à 5 honderdduizend Nederlanders in Duitsland werken, maar men heeft de indruk dat de Duitsers nog meer arbeiders nodig hebben, omdat de buitenlanders de arbeid saboteren. Ook verdwijnen er regelmatig arbeiders uit de kampen en er zijn door de Duitsers krasse maatregelen genomen om deze ontvluchtingen tegen te gaan. Buitenlandse arbeiders, die hun werk verlaten zonder daartoe verlof te hebben, kunnen onmiddellijk neergeschoten worden.

FILM

In **West End** wordt dit weekeinde een der beste oorlogsfilms afgedraaid, die ooit uit Hollywood gekomen zijn — en dat zijn er heel wat.

„Mrs. Miniver", zo heet de film, is vervaardigd naar het boek van Jan Struther. Veel oorlogsgeweld krijgt men niet te zien, maar wel de invloed welke de oorlog heeft op een gewone Engelse familie van de middenklasse.

De echtgenoot (Walter Pidgeon) helpt met zijn motorboot bij de evacuatie van Duinkerken, er worden luchtaanvallen doorgemaakt en een nazie-vlieger die nabij de woning van de Minivers is neergekomen, wordt dapper door mevrouw (Greer Garson) ontwapend en aan de politie overgeleverd. De wijze echter waarop sommige dingen symbolisch voorgesteld worden is wat de film aantrekkelijk maakt.

Een roos, die door den stationchef van het dorp gekweekt is en naar Mevrouw Miniver genoemd wordt, typeert in feite haar vreedzaam leven van vóór de oorlog. Op een bloemententoonstelling wint de roos een prijs. Bij deze gelegenheid wordt weer het nieuwe Engelse gevoelen voor gelijkheid getoond door de aristocratische Lady Beldon wanneer zij de prijs aan den stationchef moet afstaan.

De oudste zoon (gespeeld door Richard Ney die in het ware leven de echtgenoot van filmster Greer Garson is) is een officier van de Royal Airforce.

Zijn jonge bruid (Teresa Wright) wordt gedood bij een vijandelijke luchtaanval. Mevrouw Miniver, die hierbij tegenwoordig is, wordt hierdoor zeer geschokt. Het is in de kerk, dat de Minivers tenslotte hun troost vinden.

Buitenland.

SABANG GEBOMBARDEERD

Britse zeestrijdkrachten hebben van haar bases te Ceylon uit dwars over de Indische Oceaan heen het 16000 km. verre Sabang aan de Noordkust van het door de Japanners bezette Sumatra gebombardeerd. Deze actie wijst op de groeiende macht van de Geallieerden op het Aziatische oorlogsveld. Deze aanval werd uitgevoerd onder leiding van Admiraal Sir James Somerville, den commandant van de Oostervloot der Britten. De aanval was een volkomen verrassing voor de Japanners, zelfs zo, dat het bulletin melding ervan maakt, dat de aanvallers geen enkel verlies leden.

Sabang is een Japanse basis voor de Japanse krijgsverrichtingen in de Indische Oceaan. Van hier uit worden mogelijk de troepen naar Birma verscheept, want Sabang heeft een schitterende haven. Dit is de tweede maal sedert begin 1942, dat deze belangrijke Nederlands-Indische haven door de Britten wordt gebombardeerd. In December 1942 hebben vliegtuigen van de Koninklijke (Britse) Marine haar eveneens onder vuur genomen. Men kan de aanval van gisteren zien als het begin van een reeks hevige aanvallen op de vijandelijke Aziatische bases (Londen, (AP) 20.4).

DE AANVAL OP SABANG.

Thoburn Wiant seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier op Ceylon, dat 22 Japanse vliegtuigen, waaronder 6 grote transportvliegtuigen, te Sabang op de grond werden vernield bij de aanval door Geallieerde Vloot- en luchtstrijdkrachten. Verschillende Japanse vliegtuigen werden ook vernield op het vliegveld Lhonga een geallieerd vliegtuig moest in zee dalen, doch de vlieger werd op dramatische wijze gered door een duikboot onder het vuur van een vijandelijk kustbatterij. Alle andere vliegtuigen keerden naar de vliegdekschepen terug. Niettegenstaande het afweervuur plaatsten de Geallieerde bommenwerpers een voltreffer op de olietank te Sabang met een bom van duizend pond. Een brand werd hierbij veroorzaakt waarvan de rook tot 2000 meter hoogte opsteeg. Gevechtsvliegtuigen, die de bommenwerpers escorteerden, schoten 3 Japanse torpedo-bommenwerpers neer die de vloot naderden na de aanval.

Bij Sabang werden talrijke voltreffers geplaatst op de scheepswerf, de electrische centrale, de kade, de barakken, hangars, werkplaatsen en het radiostation. Overal ontstonden grote branden. De vliegtuigen plaatsten ook voltreffers op [illegible] Japanse koopvaardijschepen elk van 4000 tot 5000 ton.

Twee vijandelijke geleideschepen werden beschoten en in lichterlaaie gezet. (Kandy, (AP) 20.4).

INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE.

Vromans & Lim Apo temidden der Volken.

De eerste stappen om te komen tot een wereldwijde organisatie van de arbeid schenen gedaan te zullen worden, toen de Internationale Arbeidsconferentie haar belangrijkste vergadering van 25 jaren te Philadelphia opende. 42 Landen zijn hier thans vertegenwoordigd [zoals men weet vertegenwoordigen Frederik A. Vromans en Frederik H. R. Lim Apo de beide Nederlandse West-Indiën, in een Nederlandse afvaardiging onder leiding van Minister Jan van den Tempel — Red.]. Twee niet-leden nemen ook deel. De conferentie telt van elk land twee afgevaardigden, één namens de werkgevers, één namens de werknemers. Zij staat ervoor verschillende revolutionnaire ideeën tot verwezenlijking te brengen. Een en ander moet ertoe leiden de geldcirculatie in de na-oorlogse wereld aan te wenden tot verbetering van de arbeidsvoorwaarden der arbeiders.

Op de agenda staan o.a. de volgende punten:

1. Een plan tot stichting van een bank, die leencontracten verstrekt, waarbij de leners evenwel verplicht worden bepaalde voorzieningen te treffen ten aanzien van het welzijn en de arbeidsvoorwaarden van degenen, die op de bij dit contract verstrekte gelden, werken.

2. Plannen, dat deze bank in staat zal zijn kapitaal te verstrekken aan die landen, welke ogenblikkelijk de grootste behoefte eraan hebben en moeilijkheid het op een andere manier te krijgen.

3. De conferentie zal overwegen in hoeverre de rantsoenering van materiaal na de oorlog voortgezet moet worden tot de tekorten zijn opgeheven.

4. De conferentie zal overwegen haar adhaesie te betuigen met de eerste conferentie omtrent naoorlogse vraagstukken, die in Mei 1943 te Hot Springs gehouden werd en de voedselregeling na de oorlog betrof. Gevraagd zal worden of er niet een internationale organisatie worde opgericht om het peil van de landbouw overal ter wereld te verhogen, zodat alle volken niet alleen voldoende te eten hebben, maar hun diëet ook meer in evenwicht zij.

5. De conferentie hecht grote waarde aan een spoedige oprichting van een instelling, die de valuta's van de verschillende landen op peil kan houden, zodat het voedsel, dat voor de verkoop buitenslands geproduceerd wordt, uitgevoerd kan worden met de redelijke zekerheid, dat de wereldprijzen de productiekosten zullen dekken (Philadelphia, (AP) 20.4).

[De internationale Organisatie van de Arbeid — de I.O.A. — is de officiële Nederlandse naam van de Organisation Internationale du Travail, de O.I.T., welke instelling door de Volkenbond werd opgericht, maar zelfstandig werkte en een groot eigen gebouw in Genève bezat. De I.O.A. is een belichaming van een ideaal, dat gedurende Wereldoorlog I groeide en dat in het Vredesverdrag van Versailles ook gevraagd werd. De I.O.A. beoogde de internationale arbeidswetgeving te regelen. Elk lid van de I.O.A. is vertegenwoordigd op de Internationale Arbeidsconferentie, welke als het ware het wetgevend lichaam van de I.O.A. is en eenmaal per jaar vergadert. Door de oorlog is er natuurlijk stagnatie in deze jaarlijkse conferentie gekomen, die thans te Philadelphia hervat zijn. Merkwaardig is dat deze instelling geboren werd uit een [illegible] van Wereldoorlog I, [illegible] weinig vruchten afwierp, [illegible] thans in Wereldoorlog II met eenzelfde geestdrift op nieuwe leest wordt geschoeid voor de opbouw van een betere toekomst — Red.]

BEVORDERING VAN J. ROOSEVELT.

Het Hoofdkwartier van het **Corps Mariniers maakte bekend**, dat Luitenant Kolonel James Roosevelt van de Noordamerikaanse mariniers, oudste zoon van den President, is bevorderd tot de volle rang van Kolonel (Washington, (AP) 19.4).

GESCHENK VOOR DEN FUHRER.

In een radiorede op de vóóravond van Hitlers 55e jaardag verklaarde Hermann Goering, dat de eed om de wapenen niet neer te leggen het verjaardagsgeschenk van den Führer moet zijn (Londen, (AP) 19.4).

ROOSEVELT SCHRIJFT DE VALERA OVER ROME.

„Ons gemeenschappelijk geloof."

Het State Department heeft de text van Roosevelts brief aan Eire's De Valera bekend gemaakt. Deze brief betreft de status van Rome en is een antwoord op wat De Valera op 13 April door middel van den gezant van Eire te Washington ter kennis van de Regering der Verenigde Staten bracht.

„Ik heb door middel van uw gezant alhier uw jongste mededeling ontvangen betreffende het gevaar, dat de Stad Rome thans bedreigt. Ik deel uw zorgen ten volle, dat dit oude monument van onze gemeenschappelijke beschaving en geloof [n.b.! Protestant Roosevelt schrijft aan Katholiek De Valera over het gemeenschappelijke geloof, de tijden veranderen! - Red.] behouden moet blijven. Het is bekend, dat de Noordamerikaanse legerhoofden in Italië opdracht hebben het toebrengen van schade aan godsdienstige gebouwen en geschiedkundige monumenten, naar de mate waarin dit menselijkerwijze in de moderne oorlogvoering mogelijk is, te voorkomen. Dit betreft Rome evenals andere delen van Italië, waar de heirscharen der Verenigde Natiën in het actieve gevecht gewikkeld zijn. Wij hebben dikwerf — vaak ten koste van aanzienlijke offers — getracht godsdienstige en culturele monumenten te sparen en wij zullen hiermede voortgaan. In uw brief aan de regering der Verenigde Staten om Rome tegen verwoesting te vrijwaren, merkt gij evenwel reeds op, dat de Duitsers de Italiaanse hoofdstad met geweld bezetten en haar alsmede het netwerk der verbindingslijnen daar, tezamen met alle faciliteiten der Stad, gebruiken in de dienst van zuiver Duitse krijgsverrichtingen. Waren de Duitsers niet in Rome genesteld, de vraag omtrent Rome's behoud zou niet eens gesteld behoeven te worden. Ik mag vaststellen, dat gij een soortgelijke mededeling als aan de Verenigde Staten ook aan de Duitse regering gezonden hebt. Rome's lot ligt in háár handen." (Washington, (AP) 20.4).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NAPELS.

„Te land: Onze aanvalstroepen brachten in de Adriatische sector en op het strandhoofd van het Geallieerde 5e leger verliezen toe aan den vijand en namen gevangenen. In andere sectoren waren onze patrouilles en ons geschut actief.

In de lucht. Middelzware bommenwerpers van de tactische luchtmacht vielen gisteren rangeerterreinen te Piombino en Ancona aan. Gevechtsbommenwerpers vielen spoorwegen, spoorbruggen en andere verkeersdoelen in het gebied van Florence aan.

Spoorbruggen te Civitanova en San Elpidio werden ook aangevallen door gevechtsbommenwerpers.

Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers van de kust-luchtmacht vielen het motorverkeer aan in het gebied van Metkovitsj en een fabriek te Pontenegro. In de nacht van 18 op 19 April vielen lichte bommenwerpers het motorverkeer aan in de gebieden van Cassino en Civitavecchia en de scheepvaart en verbindingswegen in de gebieden van Pescara en Ancona. Het ongunstige weer en het slechte zicht veroorzaakten dat andere verrichtingen van de legerluchtmacht in het Middellandse Zeegebied verhinderd werden. In de nacht van 19 op 20 April vielen middelzware bommenwerpers de havens van Livorno, Piombino en San Stefano aan.

Tijdens de dag werden geen vijandelijke vliegtuigen ontmoet en er werden geen verliezen geleden. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde ongeveer 600 enkelvluchten uit." (Napels, (AP) 20.4).

VEROORDELING IN ALGIERS.

Een speciale krijgsraad in Algiers heeft als besluit van een zitting van twee dagen 27 vroegere leden van de Phalange Africaine veroordeeld op beschuldiging van verraad na allen schuldig bevonden te hebben. Vijf werden ter dood veroordeeld. De krijgsraad veroordeelde de anderen tot gevangenisstraffen van levenslang tot vijf jaren. Vijf werden op hun erewoord vrijgelaten. De Phalange Africaine is een organisatie welke uitging van Vichy en tot doel had de Geallieerde landingen in Noord-Afrika te bestrijden (Algiers, (AP) 19.4).

CARDINAAL O'CONNELL ZIEK.

Naar gemeld wordt is William Cardinaal O'Connell, Aartsbisschop en Deken van de Rooms Katholieke Geestelijkheid in de Verenigde Staten, ernstig ziek met bronchitis. Zijne Eminentie is 84 jaar oud. (Boston, (AP) 20.4).

BELGISCHE LENING IN DE CONGO.

In Belgisch Congo hebben de inschrijvingen op de lening van de overwinning, die gedurende de eerste veertien dagen van de maand Januari ingezameld werden, de som van twee-en-vijftig millioen frank overtroffen, waardoor het totaal der inschrijvingen op twee milliard vierhonderd twee-en-zeventig millioen vier en vijftig duizend frank wordt gebracht.

Laatste Nieuws.

— **De Duitsers** hebben in de nacht weer een luchtaanval gedaan op enkele delen van Zuid-Oost Engeland. De weinige bommen die geworpen werden, veroorzaakten lichte schade maar niemand werd ernstig gewond. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield.

— **Tito's** communiqué meldt gevechten op grote schaal in het Westen van Serbië waarbij het Bevrijdingsleger het Pozegacorps van de Tsjetniks, bestaande uit meer dan 4000 soldaten, versloeg. Vorderingen tussen Mojkovac en Sakovici en Andrijevica zijn tot staan gebracht, aldus meldde het bulletin. Nabij Podgorica trokken de nazies af na „zeer hevige verliezen" geleden te hebben.

— **Volgens** het Duitse Internationale Nieuwsbureau is het Spaanse schip „Jose Illueca" nabij de Zuidelijke kust van Frankrijk in de grond geboord door 8 Britse bommenwerpers.

— Australië's Eerste Minister John Curtin is met een gezelschap van 16 personen aangekomen te San Francisco. Hij zal doorreizen naar Washington om er te praten met Roosevelt. Later gaat Curtin door naar Londen voor de conferenties tussen de Dominions.

— **De radio** van Tokio meldt, dat Premier Tojo hedenmorgen een bespreking heeft gehad met de Vice Ministers en dat zij hun aandacht wijdden aan „problemen die ogenblikkelijk de aandacht vergen".

— **De radio** van Vichy zeide, dat 750 personen gedood werden te Parijs, dat 1200 gedood en meer dan 2000 gewond werden te Rouaan en omstreken bij de luchtaanvallen van Dinsdagnacht. De radio zeide, dat het centrum van Rouaan in as ligt en dat al de branden nog niet onder bedwang zijn. De radio van Parijs, die het aantal doden te Rouaan op 2000 schatte, zeide, dat tijdbommen het opruimingswerk hinderen.

Hedenmiddag heerste er een lichte activiteit boven het Kanaal toen Noordamerikaanse Marauders terugkeerden van de Frans-Belgische kust. Tegelijk trokken golven van Britse jagers over het Kanaal. Op de Franse kust hadden hedenmorgen geheimzinnige ontploffingen plaats zonder dat er een aanval gaande was.

— **Het subcomité** voor marine-aangelegenheden in het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft aanbevolen, dat ogenblikkelijk stappen zullen worden gedaan om het blijvend bezit te krijgen van de bases, die van de Britten verkregen werden in ruil voor 50 torpedojagers. De bases worden thans door de Noordamerikanen gebruikt onder een leen-contract voor 99 jaren.







Curaçao.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	13320
2e prijs	7742
3e prijs	1362
4e prijs	8605

ONS STAATSDEEL EN DE WERELD.

Voor den belangstellenden lezer vestigen wij in het biezonder de aandacht op het artikel van J. M. Jones over het Caraïbisch laboratorium, dat in het Noordamerikaanse tijdschrift Fortune is verschenen, hier reeds in vele kringen de aandacht trok en door de Gouvernementspersdienst in gestencilde vorm in een beperkt aantal exemplaren werd verspreid en thans in vertaling in „Dagblad Amigoe di Curaçao" verschijnt. Gisteren is het eerste stuk verschenen. Met het vorige stuk Het Caraïbisch Gebied van Devere Allen (zie Dagblad Amigoe di Curaçao van 14 April jl.) vormt deze nieuwe uitnemend verzorgde bijdrage van Jones een belangrijke studie voor de leiders van ons staatsdeel, dat bij al wat in Caraïbië plaats vindt, zo ten allernauwste betrokken is.

MONSEIGNEUR ELLIS IN HET HOSPITAAL.

Gisteren werd Monseigneur Antoine Gérard Ellis, rector der Zusters van Habaai, in het St. Elisabethsgasthuis opgenomen.

REGENBAKKEN AFGEBROKEN?

Men deelt ons mede, dat ergens aan de Overzijde de eigenaar van een huurhuis besloten heeft zijn regenbak af te breken en daarvan aan den huurder aanzegging heeft gedaan. Reden was, dat de regenbak van gouvernementswege werd nagezien en dat er voorgeschreven werd, dat er een behoorlijk gaasje op moest worden aangebracht (in feite doen de etterende katten, die door de Openbare Gezondheidsdienst in leven worden gehouden, er dagelijks hun behoeften in).

Wij hebben nagevraagd of hier iets tegen te doen is, daar op een eiland, waar een groot tekort aan water is — 50 à 60 ton per dag! — toch zeker alles gedaan zou moeten worden om elke druppel water te bewaren. Het is niet zo. Op particuliere grond kan een eigenaar zijn eigendommen afbreken naar welbehagen. Dit laatste is inderdaad in overeenstemming met de vrijheid, die den mens in een democratie gewaarborgd moet zijn. Toch vraagt men zich af, of het afbreken van een regenbak, ook al bedient die maar een huis, toch geen kwaad tegen de gemeenschap is, omdat het voortbestaan ervan in elk geval water zou vrijmaken voor andere huizen. En in zulk een geval zou de overheid tot inmenging over kunnen gaan en een verbod uitvaardigen regenbakken af te breken.

Bij de Watervoorzieningsdienst deelde men ons mede, dat de inhoud van een regenbak bijna niet medetelt bij de grote hoeveelheid, die nodig is. Verhoudingsgewijs zal dit wel waar zijn, maar het is bekend, hoe de Watervoorzieningsdienst in gerechtvaardigde trots op wat hij zelf levert, altijd min of meer heeft neergezien op regenbakken. Geheel onpartijdig lijkt ons dit oordeel dan ook niet, temeer niet omdat binnen twee maanden de nieuwe installatie gereed zal zijn en de Watervoorzieningsdienst per dag dan 250 ton water meer zal kunnen leveren, dit is meer dan voldoende om het huidige tekort te verhelpen. Dat zal natuurlijk meer geld in het laatje brengen dan de regenbakken van particulieren, ook al blijven wij persoonlijk wat de smaak betreft de voorkeur aan regenwater geven.



Het lijkt ons in elk geval gewenst, dat de overheid een onderzoek instelle naar de vraag, of het uit baloorigheid afbreken van regenbakken gedoogd mag worden in ons land, dat sedert zijn schepping schreeuwt naar de waterstromen.

WATERLEIDING KAPOT.

Daar niet allen weten wat te doen, wanneer des nachts de waterleiding kapot gaat, vermelden wij zulks hier: men belle op den Heer Stuivenberg (tel. 2269) of Van Drimmelen (tel. 1437). Er staat in het al weer verouderde telefoonboek — wanneer komt editie 1944 uit? — geen nummer voor een stoornisdienst opgegeven, maar deze twee nummers dienen hiervoor. Ogenblikkelijk worden dan voorzieningen getroffen, zo mogelijk door de zaak goed te laten lopen of anders door de leiding tijdelijk te helpen. In het laatste geval wordt zij des morgens hersteld.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Wandelen: Hedenmorgen keert Sithoe van de driedaagse veldtocht terug.

De derde K.S.C.-wandeltocht zal plaats hebben op 18 Mei as. (Hemelvaartsdag).

BURGERWACHT CURAÇAO

Bewakingsdienst.

Zondag 23 April as. verplichte schietoefening op Hato voor de wachtgroepen: 2, 3, 7 en 8. Aanvang 8 uur. **Vervoer:** om 7.45 uur vertrek per legervrachtwagens van Brionplein en Wilhelminaplein af. **Tenue:** wachttenue zonder geweer. Johnson geweren zijn op de baan aanwezig!

EEN INTERESSANT VONNIS.

Vaak hoort men de mening verkondigen, dat de bevoegdheden ex artikel 31 der Curaçaose Staatsregeling onbeperkt zouden zijn. De oorzaak hiervan is het feit, dat de op grond van artikel 31 afgekondigde besluiten in de regel bepalingen inhouden „met buitenwerkingstelling van alle daarmede strijdige bepalingen". Een zó vergaande bevoegdheid zonder enige perken is echter in een rechtsstaat niet denkbaar, zelfs niet in oorlogstijd. Zekere grenzen moeten er zijn, omdat anders het gehele rechtsstelsel ontwricht zou worden.

Dat er dan ook inderdaad grenzen zijn ten aanzien van de bevoegdheden ex artikel 31 werd zojuist bevestigd door de uitspraak van het Hof van Justitie alhier d.d. 18 April 1944 in de zaak van Doctor Meester Govert Ginsberg, voorheen Advocaat bij de Hoge Raad der Nederlanden, tegen de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd, waarbij de **eerstgenoemde in het gelijk werd gesteld**, met onverbindendverklaring van het op grond van ex artikel 31 afgekondigde besluit d.d. 30 October 1941 P.B. 1941 No. 125, omdat de beslissing omtrent het bij dit besluit geregelde onderwerp volgens een duidelijke wetsbepaling voorbehouden is aan de Nederlandse Regering.

Als een biezonderheid van dit proces kan nog worden aangemerkt, dat als bewijsstuk werd overgelegd een exemplaar van „Dagblad Amigoe di Curaçao" d.d. 30 Juli 1942, waarin de met P.B. 1941 No. 125 corresponderende Nederlands-Indische bepalingen waren afgedrukt.

WIJ ONTVINGEN

Poetry and Life, bloemlezing van Engelse katholieke gedichten, verzameld door **F. J. Sheed**, uitgegeven door Sheed & Ward, New York, $ 1.—, 186 blz.

Dit is een deel van de goedkope reeks Catholic Masterpieces, een serie boeken van blijvende waarde, die elk een dollar kosten. In deze bloemlezing worden gedichten verzameld tot het eind der 19e eeuw. In het eerste deel staan gedichten, die betrekking hebben op de heilseconomie (schepping, val, vleeswording, lijden en verlossing, alsmede laatste oordeel), in het tweede komt het leven van den mens naar voren, (wat het leven is, leven en huwelijk, de schoonheid van de wereld, de plaats van de godsdienst en het leven hiernamaals).

Op zichzelf is dit een heel merkwaardige verzameling. Het is geen maakwerk in die zin, dat iemand zich als oogmerk stelde gedichten op deze onderwerpen te leveren als het ware op bestelling. Geen hunner heeft vermoedelijk ooit geweten, dat zijn product in deze vorm zou worden gebundeld. Na een gedicht van Chaucer over de komende zomer, volgt een pastorale van Francis Thompson enz.

Op zichzelf een originele gedachte uit al wat in de loop der eeuwen gedicht is, zulk een bundel te compileren. Maar ook een dankbare gedachte, want wanneer men dit boekje in rustige ogenblikken ter hand neemt, zal het niet nalaten onder alle omstandigheden een gedicht van een eersten rangs dichter te bieden. Het is geen goedkoop soort devotie-materiaal, maar de samensteller heeft uit de schat der eeuwen de beste dichters gekozen die de Engelse taal in zo grote mate rijk is.

Naar wij vernemen is het boek te krijgen bij de St. Augustinus-boekhandel.

The Confessions of St. Augustine, books I-X, vertaald door F. J. Sheed, uitgegeven door Sheed & Ward, $ 1, verkrijgbaar bij de St. Augustinus-boekhandel.

Korte tijd geleden gaven wij een bespreking van een grote uitgave van De Belijdenissen van St. Augustinus. Dit boek bevat slechts de eerste tien boeken van de dertien waaruit de Belijdenissen feitelijk bestaan. De eerste tien boeken vormen evenwel tezamen de eigenlijke auto-biografie van Augustinus en daarom worden de andere drie, die bespiegelingen omtrent de schepping, geest e.d. bevatten, wel vaker weggelaten. Deze uitgave bedoelt dan ook geen wetenschappelijke uitgave te zijn, maar devotie-boek en daarvoor is het, ook wat het formaat betreft, zeer geschikt.

HET CARAIBISCH LABORATORIUM—II.

Kleur doet alles te niet

door

JOSEPH M. JONES.

In de winter van 1940-41 werd van wel-ingelichte zijde een algemeen bestaand verlangen in Brits West-Indië gerapporteerd, speciaal onder gekleurde politieke arbeiders, dat de Verenigde Staten de eilanden over zouden nemen. Men voelde dat de Verenigde Staten meer geld zouden besteden betere lonen betalen en dat de Verenigde Staten gereder politieke concessies zouden doen.

Nu, in 1944, wensen de Westindiërs niet langer annexatie door de Verenigde Staten. Zij, die vroeger voor Noordamerikaanse overheersing spraken, zijn nu stil. Zij zijn niet verbitterd; integendeel, zij zijn vriendelijk gestemd tegenover de Noordamerikanen; zij houden van ons geld, zij appreciëren de voorsprong die wij hen geven door voor politieke concessies te werken, en zij bewonderen de edelmoedigheid die aanleiding is tot de meeste onzer daden. Maar zij zouden geen Engelsman voor een Noordamerikaansen meester willen ruilen, zelfs niet voor hoger loon. Een vooraanstaand Engelsman in Trinidad plaatste onlangs een advertentie voor een chauffeur en kreeg antwoord van 40 gegadigden, waarvan 20 werkzaam waren op de Noordamerikaanse bases, maar die voor den Engelsman voor minder geld wilden werken. Waarom is dit zo? Er is een verhaaltje in omloop van den Neger, wien gevraagd werd hoe hij het werken voor de „Engelsen vond in vergelijking met werken voor de Noordamerikanen.

„Wel", zei hij, „de Engelsen geven je 50 cent en noemen je mijnheer, de Noordamerikanen geven je anderhalve dollar en roepen je toe „Hé George"„ Westindiërs geven de voorkeur aan Engelsen nadat ze 3½ jaar voor en met Noordamerikanen hebben gewerkt. Als zij hebben te kiezen tussen meer geld of meer waardigheid, geven zij de voorkeur aan waardigheid.

Het is niet de bedoeling om aan te tonen dat er veel moeilijkheden zijn tussen Noordamerikanen en de plaatselijke bewoners over kleur- en andere vraagstukken. Moeilijkheden werden verwacht, maar het vraagstuk is met grote bekwaamheid behandeld. Verhoudingen tussen onze strijdkrachten en de eilandbewoners in de Caraïbische Zee zijn van plaats tot plaats verschillend, waren het slechts in Trinidad, waar het grootste aantal Noordamerikanen geconcentreerd werd in de steden, en het best in Jamaica, waar hun aantal kleiner was en waar zij gestationneerd waren op enig afstand van de voornaamste steden. Er zijn een paar incidenten geweest, maar er is geen voortdurende haat of spanning tussen de rassen uit gevolgd. In dit opzicht is het brede contact tussen Noordamerikanen en kleurlingen buiten de Verenigde Staten buitengewoon succesrijk geweest. De kleurlingen van het Caraïbische gebied hebben zich te allen tijde buitengewoon mild tegenover de Noordamerikaanse strijdkrachten getoond, welke van hun kant in zeker opzicht de grotere waardigheid van de Negers onder Engels en Nederlands bestuur hebben aangevoeld en hen derhalve met meer respect hebben behandeld. (Er zijn geen Noordamerikaanse troepen op Franse eilanden geweest.)

Het contact met een middenstandsklasse van kleurlingen die min of meer de zaken op de eilanden beheersen, hen bewijzend en van hen ontvangen respect en sociale gelijkheid, is zeer opvoedend geweest. Zo was hun ervaring met locale rechtspraak, prompt en zonder wrok door gekleurde autoriteiten en rechters toegepast op hen, die zo onbeschaamd waren in het openbaar moeilijkheden te veroorzaken.

Bedachtzame Noordamerikanen hebben ontdekt, dat de Engelsen over het geheel de kleurenquaestie in het Caraïbische gebied goed hebben behandeld. Op Jamaica, het grootste en dichtst bevolkte eiland in de Caraïbische Zee, bestaat geen kleurengrens en weinig kleurbewustheid, behalve in de touristenhotels in het enigszins afgelegen Montego Bay. De ene verboden vraag in welk deel van de Jamaicamaatschappij ook is: „Is hij gekleurd?" Het grootste deel van de politieke leiders op dit eiland is gekleurd en zoals overal op de Engelse Westindische eilanden, overheersen de kleurlingen in de beroepen en op de openbare diensten, ook in de hogere betrekkingen.

Op Trinidad, het tweede dichtstbevolkte Engelse eiland in de Caraïbische Zee, is men, ofschoon er een zuiver blank groep is, die een kleurgrens in het gezelschapsleven trekt, niet streng ten opzichte van de kleur. Er is in het geheel geen kleurafscheiding in de politiek, in de openbare diensten, opvoeding of in de beroepen.

Op Barbados, Bermuda en de Bahamas echter, zijn de Engelse blanken geneigd een scherpe kleurengrens te trekken. Het is opmerkelijk, dat dit de enige Engelse eilanden in het Caraïbische gebied zijn, waar 300 jaar oude constituties slechts veranderd kunnen worden met toestemming van de locale Parlementen, waar blanken de meerderheid hebben en de Negers bijna geheel van het stemrecht verstoken zijn door de vereisten betreffende eigendom en beroep voor het stemrecht hebben. Met andere woorden, na de vrijmaking van de slaven hebben de locale blanken min of meer de regering in eigen handen gehad, terwijl zij hun speciale en economische positie evenzeer bewaard hebben als de Zuiderlingen in de Verenigde Staten. Op de kleine Engelse suikereilanden varieert de situatie van sociale gelijkheid op Anguilla en Tortola tot het blanke planter feudalisme op St. Kitts.

Maar op Barbados of Trinidad, op Anguilla of St. Kitts, overal heeft de Engelse koloniale politiek, komend van Londen, gelijkheid en wettelijke rechtspraak voor de zwarten voorgeschreven, een politiek van respect voor hem en zijn bekwaamheden, en een politiek om zijn aandeel in het locale bestuur en de locale administratie te vergroten.

Eén kant van de Engelse methode om kleurlingen te behandelen, is te werken op het natuurlijk conservatisme en het nabootsen door den Neger, op zijn eigen sociale verlangen. Wanneer een Neger in het Caraïbische gebied een radicaal politieke beweging begint benoemen de Engelsen hem tot rechter; wanneer een Neger als leider van een vakvereniging te machtig wordt, benoemen de Engelsen hem tot lid van de Wetgevende of Uitvoerende Raad. Zijn nieuw gevoel van verantwoordelijkheid zal vaak zijn vuur doven. Er zijn uitzonderingen op deze algemeenheden, maar over het geheel genomen zijn ze waar.

INGEZONDEN

(**Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.**)

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van den Heer Simoons zijn wij zo vrij het volgende op te merken, speciaal over het gedeelte beginnende met „Wie denkt u dat Nederland straks zal ontrukken aan de Hunnen? en eindigend met de woorden dat gehele beschaafde wereld dank verschuldigd is aan de Verenigde Staten van Amerika met hun grote leiders.

Wij vinden enigszins opgeschoerfd. Ofschoon ook in dit gedeelte enige waarheden staan, blijkt er toch uit dat de Heer Simoons geheel vergeten is de dappere en weergaloze strijd der Engelse burgerbevolking tegen de niets ontziennende bombardementen na de val van Frankrijk en de ondanks deze felle strijd steeds omhoog gaande oorlogsproducten in Engeland. Op de vraag wie ons land zal ontrukken aan de Hunnen kennen wij slechts een antwoord. Rusland stelt de overige Geallieerden in staat een tweede front te openen doordat slechts de Rus in staat was de Duitse opmars tot staan te brengen en zelfs te doen keren, in hoofdzaak met eigen materiaal.

Toevallig weten wij die tot de koopvaardij behoren wat er toen terecht kwam van de convooien naar Moermansk. Op de vraag wie zal onze Oost terug geven willen wij de vraag stellen, „door wie zijn zij zo snel onze Oost verloren? Hier is het antwoord door de gebrekkige hulp van de Verenigde Staten van Amerika en doordat wij onze kleine luchtvloot verloren hadden bij de verdediging van Singapore. Niet meer dan een staaltje van Noord-Amerika's plicht onze Oost te **helpen** terug veroveren; geloof ons dat ook wij het onze zullen bijdragen. Wie redde Engeland van de wisse ondergang? Hoe naïefte veronderstellen het Noordamerikaanse volk en geld.

Neen, mijnheer, Engeland is gered door het grote beleid van den grootsten staatsman dezes tijds, Churchill, en wat hiervoor reeds gezegd is; de moed en volharding van het Engelse volk. Ook niet te vergeten de grote aanwinst van de koopvaardijvloot der bezette landen, die in die spannende tijd geen Noordamerikanen en ook geen dollars over de Oceaan brachten, maar meest ruw materiaal voor de Engelse oorlogsproductie betaald met Engelse ponden. Naïef was de veronderstelling omdat men toen in de Verenigde Staten van Amerika pas de ogen ging openen en begon met de opruiming van saboteurs en spionnen wat duurde tot lang nadat de Verenigde Staten van Amerika in oorlog waren. De vliegtuigen die bij de poging van invasie, de Duitsers verdreven op een afdoende wijze waren van zuiver Engels fabrikaat en betaald met Engelse ponden. Zeer zeker zijn wij de Verenigde Staten van Amerika dankbaar dat we straks zonder uitstel de onzen van voedsel kunnen voorzien, maar daar staat tegenover dat de Verenigde Staten van Amerika dit doen kunnen, daar in dit land niemand aan de lijne ondervindt wat deze oorlog betekent.

Kunt u mij beantwoorden op de vraag „Hoe zou het Noordamerikaanse volk reageren op de luchtaanvallen, wanneer het land bereikbaar was voor vijandelijke vliegtuigen? Zo als het Engelse volk? Wij betwijfelen dat ten zeerste. Het is onze bedoeling niet om af te breken, maar wij zijn niet van plan om een lofzang te zingen op een speciaal volk. **Wij zijn Nederlanders en zullen het onze blijven doen om Nederland en de Oost te bevrijden, gezamenlijk met de andere, zonder te beweren dat een speciaal volk deze oorlog zal winnen, die winnen wij tezamen.**

Enige Koopvaardij Officieren.

Naschrift: Dàat is zeemanstaal. Prachtig! — Redactie.

EEN STOUTIGHEID.

Naar aanleiding van het verslag in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van Zaterdag jl. over de laatste Statenvergadering, en hetgeen daar weer eens te berde gebracht werd door het Statenlid Eman, is het, dunkt mij, toch wel goed er een paar woorden ter opheldering aan toe te voegen.

De Heer Eman meende dan den volke weer eens kond te moeten doen, wat hij allemaal voor het Arubaanse volk doet, en profiteerde van deze gelegenheid om zo maar weer te beweren, dat de Gezaghebber niet vertrouwd wordt door de Arubaanse bevolking.

Ofschoon wij mogen veronderstellen, dat de Amigoe-lezers voldoende oordeel hebben om te weten hoe zij dergelijke beweringen moeten opvatten, en dan ook de fijne, maar rake afstraffing van den Voorzitter des Staten zullen gesavoueerd hebben, zouden wij toch deze vraag willen stellen: hoeveel mensen van de 37.000, die thans Aruba bevolken, deze stoute bewering des Heren Eman zouden willen onderschrijven.

Laten wij om deze vraag duidelijk te beantwoorden, de bevolking in drie groepen verdelen. De allergrootste meerderheid, een hele kleine minderheid en de enkeling.

Het is toch wel duidelijk, dat de allergrootste meerderheid zich weinig interesseert voor de gang van zaken zolang hun particulier belang niet in het geding komt. De Heer Eman kan dus moeilijk hun spreekbuis geweest zijn.

Blijft erover „de hele kleine minderheid." Maar deze heeft teveel oordeel om een dergelijke bewering tot de hare te maken. Dus ook haar spreekbuis is de Heer Eman in deze niet.

Rest de enkeling. Maar dan kon men toch moeilijk spreken van de Arubaanse bevolking.

Nu kan men natuurlijk een volgende keer komen met een lijst met enige duizenden handtekeningen. Maar wanneer niet anderszins blijkt, dat het niet alleen maar een lange lijst van verzamelde handtekeningen is, zal haar waarde ook niet uitgaan boven de zeer problematische dan een dergelijke verzameling.

Dat op Aruba lang niet alles in orde is, zal ieder die wat voor Aruba voelt en hier enige tijd vertoeft volmondig toegeven. Maar zolang als Aruba van Curaçao uit bestuurd wordt, en op Aruba zelf de kundige mensen niet voor de dag komen om zich te geven en metterdaad mede te werken in woord, daad en geschrift van de belangen van Aruba en zijn goed volk, zal het zo blijven.

Het gesprokene door het Statenlid Eman t.o.v. van het Hogere Gezag op Aruba, lijkt mij voor een Statenlid onjuist en voor het Volk van Aruba, wiens vertegenwoordiger in de Staten hij toch is als gekozen Statenlid, wel een weinig blamerend.

Pastoor Th. Bartel O.P.

WERELDNIEUWS.

EEN NIEUW BELGISCHE TINMIJN.

De nieuwe tinmijn van Kasese, in het district Maniema (Belgisch Congo) werd in bedrijf gebracht. De eerste zak tinsteen die uit deze mijn werd opgedolven, is aan den territorialen beheerder van Shabunda overhandigd door den vertegenwoordiger van het Nationaal Comité van Kivu, dat de nieuwe mijn exploiteert, welke een der biezonderste centra voor de exploitatie van het Congolese tin geworden is.

De voorbereidende werken hadden het aanleggen van vijftig kilometer wegen vereist alsmede het bebouwen van 1.800 hectaren grond, ten einde de proviandering der abeiders te verzekeren. Thans werken 2.000 inboorlingen de wegen en aan de mijn. Hun getal zal weldra op 4.500 worden gebracht.

ALDUS SPRAK ZARATHOESTRA.

Sedert dat Hitler aan Mussolini de volledige werken van Nietzse heeft geschonken, publiceert het blad „Le Pays Réel", orgaan van het fascisme in België, grote aankondigingen waarbij het zijn lezers een nieuwe uitgave van het boek „Aldus sprak Zarathoestra" aanbeveelt.

STRENGE VERDUISTERING.

In bezet België, schieten de Duitse soldaten zonder waarschuwing door de vensters die na het gordijn vuur verlicht blijven.

Er ligt ongetwijfeld een bescheiden toespeling op deze grote middelen in het volgend bericht, dat dagelijks in een collaborerend blad gepubliceerd wordt:

„Verduistering. — Indien gij ernstige moeilijkheden van alle aard wilt vermijden, vergeet dan niet dat gij verplicht zijt van ...... tot ...... te verduisteren".

HERDENKING.

Duizenden Joden in New York en andere steden der Verenigde Staten namen deel aan herdenkingsdiensten in verband met het feit, dat een jaar geleden de slag in het ghetto van Warszawa plaats vond waarbij 40.000 Joden door de nazies werden vermoord (New York, (AP) 19.4).

„RAMPSPOEDIGE WANDADEN".

„De saboteurs zetten hun rampspoedige wandaden voort. Thans hebben zij het vooral op de spoorwegen gemunt. Zij doen aanzienlijke gedeelten van spoorlijnen in de lucht vliegen. Vaak ondergaat het goederenverkeer grote vertragingen, wat de ontreddering van het vervoersysteem en over het algemeen de desorganisatie van de handel en van de Arbeid veroorzaakt". Deze vaststelling komt voor in „L'Avenir", een blad dat in bezet België onder Duits toezicht verschijnt.

VOOR DE INVASIE.

Het sluikblad publiceert verNoordamerikaanse leger in Groot Britannië heeft de oprichting van drie aanvullende militaire opslagplaatsen, voor het bergen van het proviand voor de invasietroepen, voltooid en heeft ze aan het Commando der eenheden, die met de operatie belast zijn, overgedragen.

In minder dan vijf maanden hebben de genie-soldaten, op de gronden der drie opslagplaatsen, 290 gebouwen opgericht waar dag op dag het proviand wordt behandeld dat in het Verenigd Koninkrijk aankomt, en dat zal dienen bij de aanvallen welke weldra tegen de Duitsers zullen worden ingzet. Enige dezer gebouwen beslaan een oppervlakte van meer dan 2.000 m².

Om de opslagplaatsen in de bepaalde tijd op te richten, hebben de ploegen soldaten gedurende 12 en 13 uren per dag, en soms langer, gewerkt.

Journalistiek Leven in Curaçao.

40.

Agustin Bethencourt en het blijvende dagblad.

El Canal van 1887 (nr. 39) onder redactie van een Dominicaan — geen pater, maar uit Santo Domingo! — verschafte in deze oude tijd eveneens nieuws, zij het al niet dagelijks. De Curaçaosche Courant (nr. 1) deed zulks al bijna een eeuw lang, maar ook niet dagelijks en bovendien werd het nieuws in dat blad al minder. Er was evenwel een onaanzienlijk blaadje, dat de kiem van blijvende levenskracht in zich droeg. Deze kiem was het feit, dat het niet de persoonlijke uitgave van dezen of genen was, maar de uitgave van een kapitaalkrachtige onderneming, die het over de moeilijke kinderjaren heen kon helpen. Er is nog nimmer een blad op Curaçao verschenen, dat het zonder deze hulp heeft kunnen stellen, zoals er ook nog nimmer een kind geboren is dat zichzelf heeft leren lopen.

Agustin Bethencourt, grondlegger der dagbladpers.

Agustin Bethencourt, over wiens drukkerij in hoofdstuk IV al sprake was, is de financiële grondlegger van de dagbladpers op Curaçao geworden. Hij werd 23 November 1826 op Santa Cruz de Tenerife (Canarische eilanden) geboren uit Doña Pilar Mendoza en Don Rafael Bethencourt y Bethencourt. De Franse naam stamt uit Normandië; de Normandische zeevaarder Jean de Bethencourt stak in 1402 over naar de Canarische eilanden, van welke hij er enkele in bezit nam. Deze energieke geest is eeuwen lang het kenmerk der Bethencourts geweest. Agustin Bethencourt was van aanzienlijke familie; zijn enige broer Rafael — naar den vader genoemd dus — was gouverneur van verschillende Spaanse staten en afgevaardigde aan het Koninklijke Hof. Op 14-jarige leeftijd ging Agustin, evenals vele zonen van vooraanstaande Spanjaarden, naar Zuid-Amerika, waar hij landde in Puerto Cabello. Hier vandaan ging Agustin naar Valencia. Later vestigde hij zich als handelaar in het dorp Bejuma (van de staat Carabobo), waar hij tevens onderwijzer, vrede-rechter, apotheker e.d. was. Op 23 December 1843 huwde Augustin met Doña Pascuala Coronol, een dame uit de hoogste kringen van Valencia. Uit dit huwelijk werden geboren: Agustin Jr., Rafael, Pascual, Miguel en de dochters Candelaria en Pilar.

De veelvuldige omwentelingen in Venezuela brachten Agustin Sr. — die immers Spaanse nationaliteit had — te vertrekken. Hij wilde teruggaan naar Santa Cruz de Tenerife, en scheepte zich in naar Curaçao waar hij 23 September 1860 aankwam, om hier scheepsgelegenheid naar Europa af te wachten. Teneinde de tijd te korten ging Agustin Bethencourt hier muzieklessen geven; hij voerde de blaasinstrumenten op Curaçao in en ook richtte hij met wijlen Carl Fehnson het eerste orkest op. Daar scheepsgelegenheid lang uitbleef en Bethencourt een toekomst in Curaçao zag, bleef hij hier. Eerst legde hij zich toe op de handel in levensmiddelen, ijzerwaren enz. **In 1867 stichtte hij de boekhandel en drukkerij, welke gebeurtenis voor Curaçao van niet genoeg te schatten belang is geweest.**

De zaak stond, zoals in hoofdstuk IV gezegd, op de plaats van hte tegenwoordige Helfrichplein.

Toen de zonen volwassen werden werd de firma-naam veranderd in Agustin Bethencourt e Hijos (en zonen), welke firma tot thans bestaat, ook al zijn sedert 11 November 1939 alle aandelen in handen van Ricardo A. Bethencourt (de zoon van Miguel, de vierde zoon van Agustin Sr.). De betrekkingen met Venezuela werden spoedig ook veel beter, zodat Miguel, Agustins zoon, zelf een tijd lang consul van Venezuela alhier was.

Agustin Bethencourt stierf 14 Juni 1885 en oudere Curaçaoënaars weten nog te verhalen, hoe geheel Curaçao treurde bij het heengaan van dezen eminenten persoon. Helaas is, toen Agustins dochter Candelaria Bethencourt stierf het enorme voor de Curaçaose geschiedenis van niet te begrijpen belang zijnde archief, bestaande uit kisten papieren, hier uitgegeven boeken, muziekstukken e.d., weggedaan.

Boletin de la Libreria de Bethencourt e Hijos.

In 1879 ging de firma Bethencourt een reclame-bulletin uitgeven, **Boletin de la Libreria de Agustin Bethencourt e Hijos** (nr. 18). Hoewel het nog jaren zou duren zou hieruit tenslotte het dagblad ontstaan, dat tot de huidige dag als de Boletin Comercial (nr. 90) bekend staat. El Boletin de la Libreria de Agustin Bethencourt e Hijos bevatte geen nieuws, althans geen nieuws in de gewone zin. Het was een advertentie-blaadje, dat om de veertien dagen gratis verspreid werd. Het blad liep — de financiël e kracht bleek duidelijk — van 1879 tot 1897, toen het veranderd werd in een dagblad: **Diario del Comercio** (nr. 67).

Dit tweede dagblad van Curacao had enige financiële achtergrond en leefde daarom langer dan de Oficina Maritima, nl. van 1897 tot 1908. Feitelijk komt het zoals gezegd in veranderde vom nog heden elke dag uit. Tot directeur-redacteur werd door Bethencourt e Hijos benoemd de Heer Mauricio Namias de Crasto, een Jood, die later consul-generaal van Venezuela op Curaçao werd.

In dezelfde trant schreef later De Crasto's opvolger Roberto Lopez die vóór Generaal Cipriano de Castro, den anti- clericalen president van Venezuela schreef en zich ook met het consulaat van Venezulea alhier zag belasten.

Naast nieuws ging dit Diario del Comercio ook artikelen geven en in feite ontpopte de Heer Namias de Crasto zich als een verdediger van de Venezolaanse belangen, zodat hij de eerste journalist werd op Curaçao, die uit zijn journalistiek in de politiek terecht kwam. Als rechtstreekse voortzetting van het oude advertentieblaadje Boletin de la Libreria de Agustin Bethencourt e Hijos verscheen het nieuws- en voorlichtingsblad Diario del Comercio van 1897 tot 1908. Volledigheidshalve zij vermeld, dat bij Bethencourt, eveneens van 1897 tot 1908 verscheen het blad **El Anunciador** (nr. 65).

In dit laatste jaar, in 1908, meende de firma Bethencourt tot een uitbreiding te kunnen overgaan. Gedateerd 1 Augustus 1908 verscheen **Boletin Comercial** (nr. 90), een dagblad dat tot heden verschijnt en dat dus in de eerste plaats zelf al het oudste dagblad is, maar bovendien als rechtstreekse voortzetting van Diario feitelijk is terug te voeren tot 1897.

In het voorwoord van het eerste nummer wordt gezegd, dat het blad zal berichten omtrent „handel, zeevaart, landbouw, nijverheid, kunsten en wetenschappen". De berichten zullen zo goed mogeijk worden weergegeven en de traditie met **Express Office, Oficina Maritima** en **Diario del Comercio** is te onderkennen in de mededeling in hetzelfde hoofdartikel, dat de Boletin Comercial het alleenrecht van de „Franse kabel" had. Toch zegt het artikel, dat ook nog uit andere bronnen geput zal worden. Vervolgens worden lezers die kunnen medewerken gevraagd dit te doen, zowel voor de lezers als voor Curaçao zelf.

Het blad verscheen alleen in het Spaans en Engels, een beperking, die gehandhaafd bleef tot 1933, toen het blad van de firma Bethencourt overging in handen van Mozes Michael („Momon") Pinedo, die niet alleen de Nederlandse taal eveneens toeliet tot de redactiekolommen, maar ook de Nederlandse ondertitel in de kop voegde „**Handelsblad**". Sedert 7 October 1938 verscheen trouwens een tijdlang nog in de kop „diario de la mañana" (ochtendblad).

Journalisten Sjon Pedro en Dario Salas.

Een redacteur wordt in het eerste nummer van 1 Augustus 1908 niet genoemd, wel prijkt alras de naam van Pedro da Costa Gomez (vader van Dr. M. F. da Costa Gomez, nog in leven) als administrateur in de kop. Deze deed ook veel aan de redactionele inhoud; de zo uiteenlopende taken en functies van redactie en administratie zijn op Curaçao immer verward. Miguel Bethencourt (leeft nog) opvolger en vierde zoon van Agustin, deed zelf ook het een en ander en stelde later — de datum schijnt niet meer te achterhalen — D. Dario Salas aan als redacteur. D. Dario Salas is een uitnemend schrijver geweest, zijn werk aan de Boletin Comercial was voorafgegaan door werk aan eigen uitgaven, als El Ganimedes de las Damas in 1892 (nr. 51), La Patria Venezolana in 1898 (nr. 69) en een littérair ontspanningsblad Iris van 1910 tot 1911 (nr. 91).

Gelijk bekend is helaas de omvang van de grootse firma Bethencourt e Hijos door het wisselen der tijden geslonken. Zo gebeurde het dat de eerbiedwaardige Boletin Comercial in 1933 van eigenaar wisselde en in handen kwam van genoemden Pinedo.

Wordt vervolgd.